Lēctiō grammatica

Persōnae verbī passīvī et dēpōnentis

		sing.	plūr.
pers. 1		*-or*	*-mur*
pers. 2		*-ris*	*-minī*
pers. 3		*-tur*	*-ntur*
[1]	1	*-or*	*-ā|mur*
	2	*-ā|ris*	*-ā|minī*
	3	*-ā|tur*	*-a|ntur*
[2]	1	*-e|or*	*-ē|mur*
	2	*-ē|ris*	*-ē|minī*
	3	*-ē|tur*	*-e|ntur*
[3]	1	*-or*	*-imur*
	2	*-eris*	*-iminī*
	3	*-itur*	*-untur*
[4]	1	*-i|or*	*-ī|mur*
	2	*-ī|ris*	*-ī|minī*
	3	*-ī|tur*	*-i|untur*

Lēctiō grammatica (versūs 153–193)

Exercitium 12

1. *Laud|or, laudā|mur* est persōna ________ verbī passīvī.
2. *Laudā|ris, laudā|minī* est persōna _________ verbī passīvī.
3. *Laudā|tur, lauda|ntur* est persōna ________ verbī passīvī.
4. Persōnae verbī passīvī: persōna tertia *-tur, -ntur;* persōna secunda -____, -______; persōna prīma -___, -_____.

	Sing.	Plūr.	Sing.	Plūr.
5. Pers. 1	*vocor*	*voc*______	*vid*____	*vid*______
6. Pers. 2	*voc*_____	*voc*______	*vid*_____	*vid*______
7. Pers. 3	*voc*_____	*voc*______	*vid*_____	*vid*______
8. Pers. 1	*dūc*___	*dūc*______	*aud*____	*aud*______
9. Pers. 2	*dūc*_____	*dūc*______	*aud*_____	*aud*______
10. Pers. 3	*dūc*_____	*dūc*______	*aud*_____	*aud*______

11. *Laet|or, laetā|mur* est persōna ________ verbī dēpōnentis.
12. *Laetā|ris, laetā|minī* est persōna _________ verbī dēpōnentis.
13. *Laetā|tur, laeta|ntur* est persōna ________ verbī dēpōnentis.

	Sing..	Plūr.	Sing.	Plūr.
14. Pers. 1	*cōnor*	*cōn*______	*ver*____	*ver*______
15. Pers. 2	*cōn*_____	*cōn*______	*ver*_____	*ver*______
16. Pers. 3	*cōn*_____	*cōn*______	*ver*____	*ver*______
17. Pers. 1	*loqu*___	*loqu*______	*part*____	*part*______
18. Pers. 2	*loqu*_____	*loqu*______	*part*_____	*part*______
19. Pers. 3	*loqu*_____	*loqu*______	*part*_____	*part*______

Cap. XVIII

Lēctiō I

īdem	eadem	idem
eundem	eandem	idem
	eiusdem	
	eīdem	
eōdem	eādem	eōdem

CAPITVLVM DVODEVICESIMVM

Lēctiō prīma (versūs 1–61)

Exercitium 1

1. Dāvus et Ursus sunt servī _____dem dominī.
2. Dāvus et Ursus ____dem dominum habent.
3. Dāvō et Ursō __dem dominus est.
4. Dāvus et Ursus ___dem dominō pārent.
5. Dāvus et Ursus cum ___dem dominō habitant.
6. Dēlia et Syra sunt ancillae _____dem dominae.
7. Dēlia et Syra ____dem dominam habent.
8. Dēliae et Syrae ___dem domina est.
9. Dēlia et Syra ___dem dominae pārent.
10. Dēlia et Syra cum ___dem dominā habitant.
11. Patrī et fīliō __dem cognōmen est.
12. Pater et fīlius __dem cognōmen habent.
13. Mare Īnferum et Tūscum sunt duo nōmina _____dem maris.
14. ___dem marī duo nōmina sunt.
15. Pater et māter in ___dem cubiculō dormiunt.

coniungere
cōnsonāns
dictāre
erus
frequēns
intellegere
ita

Exercitium 2

1. Ex litterīs Latīnīs sex _________ sunt, cēterae sunt ______________.
2. In _________ Latīnā *k* littera nōn __________, sed ______ est.
3. Cōnsonāns semper cum vōcālī ___________.
4. Cum vocābula ________________ [= iunguntur], _____________ fīunt.
5. Haec vocābula *dominus* et ______ eundem hominem _____________.
6. Magister librōs et Graecōs et Latīnōs ________ potest.

7. Mārcus vocābula Graeca nōn ___________.
8. Discipulī in tabulīs ___________ id quod magister iīs ________.
9. _____ [= eō modō] puerī scrībere discunt.
10. Mārcus vocābulum *homō* scrībit _____ [= hōc modō]: *OMO*.
11. Barbarīs nōn eadem lingua, sed ________ linguae sunt.

iungere
legere
lingua
rārus
scrībere
sententia
sīc
significāre
varius
vōcālis

Exercitium 3

1. Quot sunt litterae Latīnae? ...
2. Quot sunt vōcālēs et quot cōnsonantēs? ...
3. Estne *b* vōcālis an cōnsonāns? ...
4. Suntne vōcālēs an cōnsonantēs litterae *e* et *o?* ...
5. In quibus vocābulīs reperiuntur litterae *y* et *z?* ...
6. Quid est zephyrus? ...
7. Num *k* littera frequēns est in linguā Latīnā? ...
8. Quid est *Kaesō?* ...
9. In vocābulō *familia* quot litterae et quot syllabae sunt? ...
10. Utrum vocābulum rārius est *dominus* an *erus?* ...
11. Quōs librōs magister legere potest? ...
12. Quōmodo parvus discipulus legit? ...
13. Quid scrībunt discipulī? ...
14. Omnēsne discipulī rēctē scrībunt? ...

Exercitium 4

1. Vōcālis per sē syllabam ________ potest.
2. Sine vōcālī syllaba _______ nōn potest.
3. Cōnsonāns per sē syllabam nōn _______.
4. Sī cōnsonāns cum vōcālī iungitur, syllaba _____.
5. Cum syllabae coniunguntur, vocābula _______.
6. Ōrnāmenta fēminam pulchram etiam pulchriōrem _________.
7. Ōrnāmentīs fēmina pulchra etiam pulchrior _____.

facere
facit faciunt

fierī
fit fiunt

Exercitium 5

1. In tabulā suā _____que discipulus eandem sententiam scrībit.
2. Magister _______que discipulum ad sē vocat, prīmum Sextum, tum Titum, postrēmō Mārcum.
3. Magister tabulam _______que discipulī aspicit.
4. Magister suam _____que discipulō tabulam reddit.
5. Parvus discipulus cum legit _______que litteram _______que syllabae et _______que syllabam _______que vocābulī dīcit.
6. Ita ______que vocābulum ā _____que discipulō legitur.
7. In vocābulō *September* ______que syllaba vōcālem habet: in _____que syllabā eadem vōcālis est.
8. In linguā Graecā suum _____que litterae nōmen est, ut Α *alpha,* Β *bēta,* Γ *gamma,* Δ *delta,* cēt.

quis- quae- quod-que
quem- quam- quod-que
cuius-que
cui-que
quō- quā- quō-que

Lēctiō secunda (versūs 62–118)

Lēctiō II

Exercitium 6

1. Titus nōn tam stultus nec tam pig___ est quam Mārcus.
2. Mārcus stultior et pig_____ est quam cēterī discipulī.
3. Mārcus discipulus stultissimus et pig_________ est.
4. Ānulus sine gemmā nōn tam pulch___ est quam ānulus gemmātus.
5. Ānulus quem Mēdus emit pulch_____ est quam cēterī ānulī Albīnī.
6. Mēdus ānulum Albīnī pulch_________ emit.
7. Capillus Sextī et Titī nōn tam nig___ est quam Mārcī.
8. Capillus Mārcī nig_____ est quam cēterōrum puerōrum.
9. Capillus Mārcī nig_________ est.

-er
-rior
-errimus

-us -a -um
-ē
-is -e
-iter
bonus -a -um
bene
malus -a -um
male

Exercitium 7

Exempla: Quālis mīles est Aemilius? Mīles probus et fortis est.
Quōmodo pugnat? Aemilius probē et fortiter pugnat.

1. Quālis discipulus est Mārcus? Mārcus discipulus stult___ est.
2. Quōmodo Mārcus respondet? Mārcus stult__ respondet.
3. Quāle est respōnsum Sextī? Respōnsum eius rēct___ est.
4. Quōmodo Sextus respondet? Sextus rēct__ respondet.
5. Quālēs sunt litterae Mārcī? Litterae eius nōn pulchr___ sunt, sed foed___ (= turp___).
6. Quōmodo scrībit Mārcus? Mārcus nōn pulchr__, sed foed__ (= turp_____) scrībit.
7. Magister librōs Latīn___ et Graec___ legere potest.
8. Magister et Latīn__ et Graec__ legere potest.
9. Mārcus lev__ manū scrībit: Mārcus lev_____ scrībit.
10. Mīlitēs fort___ nōn fugiunt, sed fort_____ pugnant.
11. Aemilius long__ abest ā sorōre suā.
12. Pater pecūniam suam aequ__ partītur inter fīliōs.
13. Cert__ Aemilia fēmina pulchrior est quam Syra.
14. Mēnsēs annī nōn aequ__ longī sunt.
15. Syra mal___ aurēs habet: Syra ______ audit.
16. Aquila bon___ oculōs habet: aquila ______ videt.

A nōn tam -ē/-iter -t quam *B* = *B* -ius -t quam *A*

Exercitium 8

Exemplum:
Sextus nōn tam prāvē nec tam turpiter scrībit quam Mārcus = Mārcus prāvius et turpius scrībit quam Sextus.

1. Lūna nōn tam clār__ lūcet quam sōl = Sōl clār____ lūcet quam lūna.
2. Hostēs nōn tam fort_____ pugnant quam Rōmānī = Rōmānī fort____ pugnant quam hostēs.
3. Manus fēminae nōn tam grav_____ pulsat quam virī = Manus virī grav____ pulsat quam fēminae.
4. Mārcus nōn tam pulchr__ scrībit quam Sextus = Sextus pulchr____ scrībit quam Mārcus.
5. Titus nōn tam stult__ respondet quam Mārcus nec tam sevēr__ reprehenditur = Mārcus stult____ respondet quam Titus et sevēr____ reprehenditur.
6. Titus nōn tam foed__ nec tam lev_____ scrībit quam Mārcus = Mārcus foed____ et lev____ scrībit quam Titus.

-ior -ius
-ius
-issimus -a -um
(-rimus -a -um)
-issimē (-rimē)

Exercitium 9

1. Nūlla stēlla clār____ est quam sōl: sōl stēlla clār________ est.
2. Nūlla stēlla clār____ lūcet quam sōl: sōl clār________ lūcet.
3. Mārcus stult____ est quam cēterī discipulī: Mārcus discipulus stult_________ est.
4. Nēmō stult____ respondet quam Mārcus: Mārcus stult________ respondet.
5. Nūllī mīlitēs fort______ sunt quam Rōmānī; Rōmānī mīlitēs fort________ sunt.
6. Nūllī mīlitēs fort____ pugnant quam Rōmānī; mīlitēs Rōmānī fort________ pugnant.
7. Nēmō rēct____ aut pulchr____ scrībit quam Sextus: is rēct________ ac pulcher______ scrībit.
8. Mārcus turp____ et prāv____ scrībit quam cēterī discipulī: is turp________ et prāv________ scrībit.

Exercitium 10

1. Magister litterās Mārcī cum litterīs Titī __________.
2. ________ sunt litterae eōrum? Aequē ________ [= foedae] sunt.
3. _______ litterae vix legī possunt.
4. Id quod Mārcus parvā vōce dīcit ā magistrō __________.
5. In tabulā Mārcī IV _________ sunt, nam IV litterae ________.
6. Magister litterās quae dēsunt _______; ita menda _________.
7. Tabulae operiuntur ______, id est _________ mollis quam ______, __________ [= parvae bēstiae] industriae, faciunt.
8. Cēra nōn est māteria ______, sed _________.
9. ________ est māteria dūra ex quā gladiī ____________.
10. Sī cēra nimis dūra est, necesse est stilum _________.

addere
apis
bēstiola
cēra
comparāre
corrigere
deesse
dūrus
efficere
exaudīre
ferrum
māteria
mendum
mollis
premere
quālis
tālis
turpis

Exercitium 11

1. Quālēs sunt litterae Sextī? ...
2. Cūr difficile est litterās Titī et Mārcī legere? ...
3. Titusne pulchrius scrībit quam Mārcus? ...
4. Cūr facile est rēctius quam Mārcus scrībere? ...
5. Cum quō discipulō sē comparat Titus? ...
6. Uter sevērius reprehenditur, Titusne an Mārcus? ...
7. Cūr Mārcus OMO ABET scrībit? ...
8. Quae littera in iīs vocābulīs deest? ...
9. Quot menda sunt in sententiā Mārcī? ...
10. Quōmodo magister menda Mārcī corrigit? ...
11. Cūr tenuēs sunt līneae quās Mārcus scrībit? ...
12. Quā māteriā tabulae operiuntur? ...
13. Quae animālia cēram faciunt? ...
14. Cūr Mārcus aliam tabulam poscit? ...
15. Quid est ferrum? ...

Lēctiō tertia (versūs 119–192)

Lēctiō III

Exercitium 12

Iūlia cantat: "La-la-la..." Estne *la* vocābulum Latīnum? *La* nōn est vocābulum, sed syllaba nihil significāns quam puella laeta iterum atque iterum cantat.

1. Quot____ Iūlia *la* cantat? Iūlia *la* cantat
   quīnqu____: "La-la-la-la-la."
   sex____: "La-la-la-la-la-la."
   sept____: "La-la-la-la-la-la-la."
   oct____: "La-la-la-la-la-la-la-la."
   nov____: "La-la-la-la-la-la-la-la-la."
   dec____: "La-la-la-la-la-la-la-la-la-la."
2. Mārcus, quī eandem syllabam tot____ audīre nōn vult, puellam cantantem pulsat.
3. Tum Quīntus Mārcum pulsat. Quot____? ________ [1×] tantum, nam Mārcus item Quīntum ________ pulsat.
4. Quot____ Iūliam pulsat Mārcus? Mārcus Iūliam _____ [2×] pulsat.
5. Iūlia _____ [3×] mātrem vocat: "Mamma! Mam-ma! Ma-am-ma!"
6. Magister Mārcum interrogat ________ [4×]: "Quot sunt XXX et X? XXX et VII? XXX et VIII? XXX et IX?"
7. Mārcus ________ [1×] rēctē et _____ [3×] prāvē respondet.

-iēs
quotiēs?
semel (1×)
bis (2×)
ter (3×)
quater (4×)
quīnquiēs (5×)
sexiēs (6×)
septiēs (7×)
octiēs (8×)
noviēs (9×)
deciēs (10×)
totiēs

animadvertere
calamus
charta
dēlēre
epistula
impiger
imprimere
mercēs
papȳrus
signāre
superesse

Exercitium 13

1. In vocābulō HOCVLVS H littera ________.
2. Titus stilum vertēns eam litteram ______.
3. Magister id quod Titus agit nōn ______________.
4. Sextus multās __________ ad patrem suum absentem scrībit.
5. Sextus est discipulus __________ [= industrius].
6. Magister nōn stilō in cērā, sed ________ in _______ scrībit.
7. Ea herba ex quā charta efficitur _________ appellātur.
8. Kalendīs discipulī magistrō suō ___________ afferunt.
9. Magister ānulum suum in cēram __________: ita epistulam _______.

Exercitium 14

1. Quotiēs Mārcus eandem litteram scrībit? ...
2. Quotiēs scrībit tōtam sententiam? ...
3. Quid Titus in tabulā Mārcī animadvertit? ...
4. Cūr Titus nūllum verbum facit? ...
5. Quōmodo Mārcus vocābulum HOCVLOS corrigit? ...
6. Semperne domī est pater Mārcī? ...
7. Stilōne in cērā scrībit magister? ...
8. Ubi papȳrus reperītur? ...
9. Ad quem magister epistulam scrībit? ...
10. Quid magister in epistulā suā scrībit? ...
11. Quid magister poscit ā discipulīs? ...
12. Quid est mercēs? ...
13. Quandō discipulī mercēdem afferre solent? ...
14. Quid magister addit antequam epistulam signat? ...

Lēctiō grammatica

Lēctiō grammatica (versūs 193–212)

adiectīvum (adi.)
adverbium (adv.)

adi. *-us -a -um*
adv. *-ē*

adi. *-is -e*
adv. *-iter*

Exercitium 15

Exempla: *Discipulus stultus stultē respondet.*
Manus levis leviter scrībit.

1. *Stultus* adiectīvum est; *stultē* ___________ est.
2. *Stultus* et *levis* nōn adverbia, sed __________ sunt.
3. *Stultē* et *leviter* nōn sunt __________, sed ___________.
4. Adiectīvum: *rēct|us -a -um;* adverbium: *rēct*__.
5. Adiectīvum: *fort|is -e;* adverbium: *fort*_____.
6. Adverbium: *longē;* adiectīvum: *long*___ -__ -___
7. Adverbium: *graviter;* adiectīvum: *grav*___ -__.
8. Adiectīvum: *pulcher -chr|a -chr|um;* adverbium: *pulchr*__.

comparātīvus et superlātīvus adverbiī
pos. *-ē/-iter*
comp. *-ius*
sup. *-issimē (-rimē)*

Exercitium 16

Exempla: *Mārcus prāvē et turpiter scrībit.*
Nēmō prāvius aut turpius scrībit quam Mārcus.
Mārcus prāvissimē et turpissimē scrībit.

1. *Prāvē* et *turpiter* positīvus adverbiī est; *prāvius* et *turpius* est _____________, *prāvissimē* et *turpissimē* _____________ adverbiī.
2. Positīvus: *rēctē;* comparātīvus: *rēct*____; superlātīvus: *rēct*________.
3. Positīvus: *leviter;* comparātīvus: *lev*____; superlātīvus: *lev*________.
4. Positīvus: *pulchrē;* comparātīvus: *pulchr*____; superlātīvus: *pulcher*______.